

SERRA D'OR

DOSSIER «D'ALCOI A GANDIA, PAÍS LLETRAT» FRANCESC GISBERT, JORDI TORMO,
LOURDES BOÏGUES, JOSEP LLUÍS ROIG, JULI CAPILLA

ENTREVISTES «ANTONI FERRANDO» DAVID PÀGES I CASSÚ

«RAFAEL LAHUERTA» FRANCESC VIADEL

COMIAT «JOSEP PIERA» SEBASTIÀ ALZAMORA I ÀNGELS GREGORI

ART «L'HOSPITAL SUECONORUEC D'ALCOI, ANTONI MIRÓ» JOAQUIM NOGUERO

TEATRE «XAVI CASTILLO, MESTRE ALCOIÀ DE JOGLARIA» MANUEL PÉREZ I MUÑOZ

ORIENTACIONS PER A LA GUIA ORIENTADORA

Un text d' ENRIC GOMÀ
Il·lustració de JORDI AVIÀ

Des del Departament de Política Lingüística han anunciat una Guia per al Govern de la Generalitat i els alts càrrec sobre l'ús del català. Serà una guia orientadora. Algú podria suposar que tots aquests polítics destacats ja tenen uns criteris clars i ben establerts pel que fa a la llengua, donat que els avala una trajectòria llarga i han tingut temps, reunions insulses i hores mortes de despatx per anar-hi rumiant, però sembla que no és així. Se'ls ha d'orientar.

Àvid de col·laborar-hi, apporto aquí algunes propostes perquè siguin incorporades a la Guia (no cal que m'ho agraeixin, en tinc prou que no escupin al meu pas). Escric dos mesos abans de la publicació d'aquest «Serra d'Or» d'estiu, que cobreix juliol i agost, i potser quan em llegeixin la Guia ja exercirà un guiatge intens i acalorat. Tant de bo.

En primer lloc, els polítics han de tenir molt clara la importància de barrejar català i castellà. Per blocs, en un mateix discurs anar canviant de llengua, alternant-les, en una muntanya russa lingüística inspirada en el shambhala de Port Aventura. Un pas encara més agosarat seria canviar de llengua dins d'una mateixa frase: «El Govern s'ha compromès *en la ejecución íntegra de los presupuestos*». Així, els polítics s'acostarien als usos reals de molts catalans, que s'hi veurien reflectits. «Per esbandir qualsevol dubte els diré clar i català que *no hay ningún acuerdo con el máximo partido de la oposición*.» No han de faltar-hi els refranys castellans: «Ampliarem aquest supòsit mitjançant una addenda a la llei *y ancha es Castilla*.»

És recomanable que el català sigui una mica deficient, irregular i tosc, en un registre de formalitat escassa, com si fossin en una terrassa de la platja de Montgat menjant seitons fregits. Que no es

distingeixin les vocals obertes de les tancades, sense gaires vocals neutres, cap sinalefa, sempre pronunciar la primera erra de *prendre*. Alguns calcs del castellà són imprescindibles, com ara «Se'n va anar de rosetes.»

En una roda de premsa o unes declaracions, un sol micròfon d'un mitjà o agència en castellà ha de comportar l'abandonament immediat del català en favor del castellà. Si algun periodista demana «¿Lo podría repetir en castellano?», la resposta adequada és «*De mil amores*» o, en un to més elevat, «*No me duele en prendas hablar la lengua de Cervantes, que es una lengua de Cataluña.*»

De visita a altres territoris catalanoparlants, cal que els polítics catalans mantinguin el castellà en tot moment, perquè és la llengua comuna. Al País Valencià el castellà és l'opció idònia, com bé ens ensenyen els polítics valencians a les xarxes socials. En el cas que un polític català travessés a peu el pont que uneix Ulldecona amb el poble valencià de San Rafael del Río (n'és el nom oficial), a la meitat del pont haurà d'adoptar el castellà sens falta, tot i que de tant en tant hi pot inserir alguna paraula en valencià com *socarrat* o *Geperudeta*. A les Balears, usaran el català només si citen *La Balanguera* (i no és gens senzill introduir-la en un congrés sobre energies renovables). Amb els andorrans, cap dubte: en castellà, la llengua que compartim.

Dedicatòries en àlbums, assajos, conferències, actes acadèmics, pregons i arengues, sempre en castellà. En un discurs o intervenció n'hi ha prou amb començar dient «Bon dia a tothom» i tot seguit continuar en castellà com si res. Tot són orientacions útils i enraonades perquè mai de la vida cap president, conseller o alt càrrec de la Generalitat tingués la temptació d'excedir-se en l'ús del català.